

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü
Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Dairesi

Sunum Planı

- Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Tanımı, Kurulumu ve İstatistik Bilgiler
- Destek, Teşvik ve Muafiyetler
- Online İşlem Süreçleri

5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun Amacı

Üründe ve Üretim Süreçlerinde Yenilik Yapılması

Teknolojik Bilgi Üretilmesi

Ar-ge ve Tasarım Personeli ve Nitelikli İşgücü İstihdamının Teşviki

Ar-ge ve Tasarıma Yönelik Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımlarının Ülkeye Girişinin Hızlandırılması

Teknolojik Bilginin Ticarileştirilmesi

Ürün Kalitesi Ve Standardının Yükseltilmesi

Ar-Ge Merkezleri

12 Mart 2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun

50 TZE Ar-Ge Personeli

18 Haziran 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı

30 TZE Ar-Ge Personeli

1 Mart 2016 tarihli ve 6676 sayılı Çerçeve Kanunla birlikte 5746 sayılı Kanun *Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun* olarak yürürlüğe girmiştir.

17 Ağustos 2017 Tarihli 30157 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı

15 TZE Ar-Ge Personeli

Tasarım Merkezleri

1 Mart 2016 tarihli ve 6676 sayılı Çerçeve Kanun 5746 sayılı Kanun «Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun» Kapsamında Tasarım Merkezleri de destek kapsamına alınmıştır.

10 TZE Tasarım Personeli

Ar-Ge Faaliyeti

Sistemik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalar, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetler

Ar-Ge Projesi

Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve araştırmacı tarafından yürütülen proje

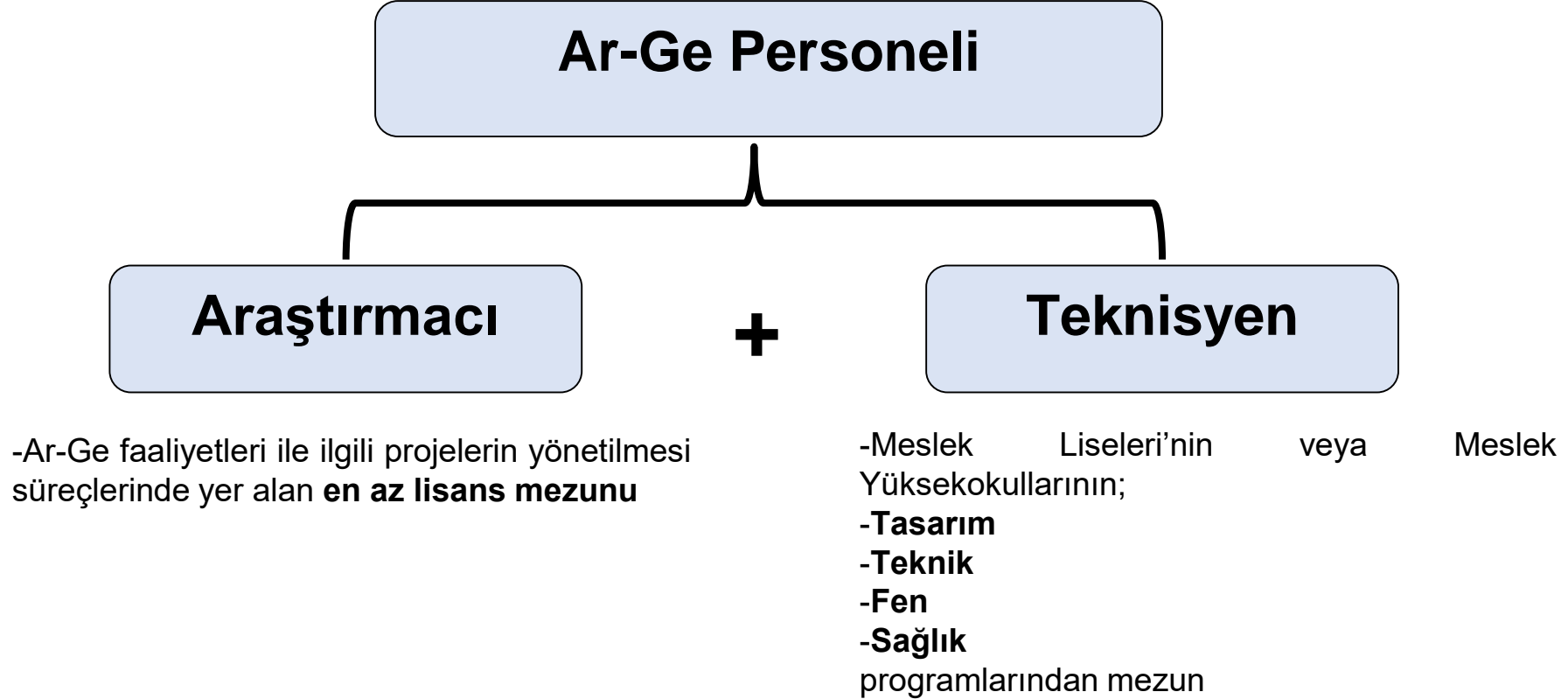
Ar-Ge Merkezi

Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimler

AR-GE MERKEZİ KURMA KOŞULLARI

- ✓ AR-GE MERKEZİNDE ARAŞTIRMACI VE TEKNİSYEN STATÜSÜNDE ÇALIŞACAK EN AZ 15 (30) TAM ZAMAN EŞDEĞER AR-GE PERSONELİNE SAHİP OLUNMASI
- ✓ AR-GE MERKEZİNDE AR-GE VEYA TASARIM PROJELERİNİN BULUNMASI
- ✓ AR-GE VE DESTEK PERSONELİNİN AR-GE MERKEZİNDE ÇALIŞTIĞININ FİZİKİ KONTROLÜNÜ YAPACAK MEKANİZMALARA SAHİP OLUNMASI
- ✓ AR-GE VEYA TASARIM FAALİYETLERİNİN YURT İÇİNDE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ
- ✓ AR-GE MERKEZLERİNİN AYRI BİR BİRİM ŞEKLİNDE ÖRGÜTLENMİŞ VE TEK BİR YERLEŞKE VEYA FİZİKİ MEKAN İÇİNDE YER ALMASI

Destek Personeli: Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personel (*TZE Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının %10'unu aşmamak üzere*)

AR-GE MERKEZLERİ

Faaliyette Olan Ar-Ge Merkezi Sayısı	1.331
Toplam Personel Sayısı (Destek personeli dahil)	86.609
Lisans	53.181
Yüksek Lisans	16.625
Doktora ve Üstü	1.688
Proje Sayısı (Tamamlanan)	66.974
Proje Sayısı (Devam Eden)	15.028
Patent Sayısı	40.256
Tescil	14.105
Başvuru	26.151

AR-GE MERKEZLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

SIRA NO *	SEKTÖR	AR-GE MERKEZİ SAYISI	SIRA NO *	SEKTÖR	AR-GE MERKEZİ SAYISI
1	Makine ve Teçhizat İmalatı	168	24	Mobilya	15
2	Otomotiv Yan Sanayi	136	25	Ambalaj	13
3	Yazılım	123	26	Dökümcülük	12
4	Bilgisayar ve İletişim Teknolojileri	90	27	Havacılık	9
5	Tekstil	78	28	Medikal	9
6	Elektrik-Elektronik	78	29	Denizcilik	7
7	Kimya	76	30	İnşaat	7
8	Gıda	60	31	Kozmetik ve Temizlik Ürünleri	7
9	Savunma Sanayi	56	32	Mühendislik/Mimarlık Faaliyetleri	7
10	İmalat Sanayi	42	33	Kağıt ve Kağıt Ürünleri	6
11	İlaç	41	34	Otomotiv Tasarımı ve Mühendislik	6
12	Enerji	33	35	Çimento ve Çimento Ürünleri	6
13	Demir ve Demir Dışı Metaller	26	36	Petrol ve Petrol Ürünleri	6
14	Tarım	24	37	Madencilik	5
15	Otomotiv	24	38	Perakendecilik	5
16	Dayanıklı Tüketim Malları	23	39	Medya-İletişim	3
17	Sağlık	20	40	Orman Ürünleri	3
18	Lastik- Plastik- Kauçuk	19	41	Hayvancılık	2
19	Telekomünikasyon	17	42	Cam ve Cam Ürünleri	2
20	İklimlendirme	17	43	Silah ve Mühimmat	1
21	Ulaştırma ve Lojistik	16	44	Deri Teknolojileri	1
22	Bankacılık ve Finans	16	45	Sıvılaştırılmış Likit Petrol Gazı	1
23	Seramik ve Refrakter	15			

AR-GE MERKEZLERİNİN İL BAZINDA DAĞILIMI

SIRA NO *	İL	AR-GE MERKEZİ SAYISI	SIRA NO *	İL	AR-GE MERKEZİ SAYISI
1	İstanbul	427	29	Bolu	4
2	Ankara	152	30	Hatay	3
3	Kocaeli	138	31	Osmaniye	3
4	Bursa	134	32	Diyarbakır	3
5	İzmir	103	33	Zonguldak	3
6	Tekirdağ	53	34	Çanakkale	2
7	Manisa	35	35	Elazığ	2
8	Sakarya	25	36	Karaman	2
9	Konya	22	37	Niğde	2
10	Eskişehir	21	38	Trabzon	2
11	Antalya	18	39	Adıyaman	2
12	Kayseri	16	40	Aksaray	2
13	Balıkesir	15	41	Afyonkarahisar	1
14	Denizli	14	42	Amasya	1
15	Kahramanmaraş	13	43	Batman	1
16	Gaziantep	12	44	Burdur	1
17	Adana	12	45	Çankırı	1
18	Mersin	11	46	Çorum	1
19	Düzce	10	47	Erzincan	1
20	Aydın	10	48	Giresun	1
21	Kütahya	9	49	Isparta	1
22	Bilecik	6	50	Karabük	1
23	Samsun	6	51	Kastamonu	1
24	Kırklareli	5	52	Kırıkkale	1
25	Uşak	5	53	Muğla	1
26	Malatya	4	54	Nevşehir	1
27	Sivas	4	55	Ordu	1
28	Yalova	4	56	Şanlıurfa	1
			57	Yozgat	1

Tasarım Faaliyeti

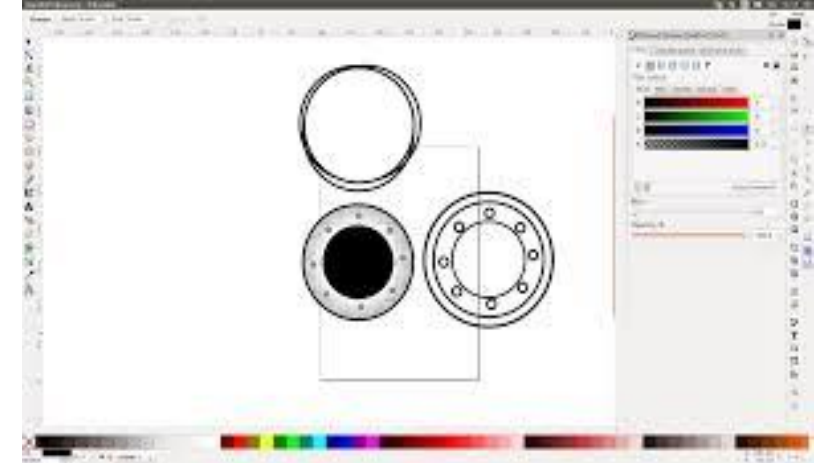
Sanayi alanında ve Cumhurbaşkanının uygun göreceği diğer alanlarda **katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümü**

Tasarım Projesi

Tasarım faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve tasarımcı tarafından yürütülen proje

Tasarım Merkezi

Tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, **kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin**; organizasyon yapısı içinde **ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, yurt içinde** tasarım faaliyetlerinde bulunan, **yeterli tasarım birikimi ve yeteneği** olan birimler

Tasarım Faaliyeti

Sanayi Alanları

veya

Sanayi Dışı Alanlar

Nace Rev 2 Faaliyet Kodları

59.11 - Sinema Filmi, Video ve Televizyon Programları Yapım Faaliyetleri

59.12 - Sinema Filmi, Video ve Televizyon Programları Çekim Sonrası Faaliyetleri

74.10 - Uzmanlaşmış Tasarım Faaliyetleri

90.02 - Gösteri Sanatlarını Destekleyici Faaliyetler

Tasarım Merkezi Kurma Koşulları

- ✓ Tasarım Merkezinde tasarımcı ve teknisyen statüsünde çalışacak en az 10 Tam Zamana Eşdeğer Tasarım personeline sahip olunması
- ✓ Tasarım Merkezinde tasarım projelerinin bulunması
- ✓ Tasarım ve destek personelinin Tasarım Merkezinde çalıştığıının fiziki kontrolünü yapacak mekanizmalara sahip olunması
- ✓ Tasarım faaliyetlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesi
- ✓ Tasarım Merkezlerinin ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş ve tek bir yerleşke veya fiziki mekan içinde yer alması

Tasarım Personeli

Tasarımcı

+

Teknisyen

- Mühendislik
- Mimarlık
- **Tasarım** bölümlerinden lisans mezunu
veya
- **Tasarım** alanlarından lisansüstü mezunu

-Meslek Liselerinin veya Meslek
Yüksekokulları'nın;

- Tasarım**
- Teknik**
- Fen**
- Sağlık**
programlarından mezun

Destek Personeli: Tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personel (*TZE tasarım personeli sayısının %10'unu aşmamak üzere*)

TASARIM MERKEZLERİ

Faaliyette Olan Tasarım Merkezi Sayısı	333
Toplam Personel Sayısı	8.295
Lisans	5.316
Yüksek Lisans	782
Doktora ve Üstü	50
Proje Sayısı (Tamamlanan)	13.078
Proje Sayısı (Devam Eden)	2.377
Patent Sayısı	858
Tescil	275
Başvuru	583

TASARIM MERKEZLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

SIRA NO	SEKTÖR	TASARIM MERKEZİ SAYISI	SIRA NO	SEKTÖR	TASARIM MERKEZİ SAYISI
1	Tekstil	51	17	Dayanıklı Tüketim Malları	4
2	Mühendislik/Mimarlık	44	18	Yazılım	3
3	İmalat Sanayi	42	19	Madencilik	3
4	Makine ve Teçhizat İmalatı	37	20	Enerji	3
5	Otomotiv Yan Sanayi	21	21	Denizcilik	3
6	Medya ve İletişim	17	22	Otomotiv Tasarımı ve Mühendislik	3
7	Mobilya	15	23	Bilgisayar ve İletişim Teknolojileri	3
8	İnşaat	14	24	Havacılık	3
9	Otomotiv	13	25	Cam ve Cam Ürünleri	3
10	Elektronik	8	26	Perakendecilik	3
11	Savunma Sanayi	8	27	Lastik-Plastik	2
12	Konfeksiyon ve Hazır Giyim	7	28	Gıda Sanayi	2
13	Demir ve Demir Dışı Metaller	5	29	Kuyumculuk	1
14	İklimlendirme	4	30	Kağıt ve Kağıt Ürünleri	1
15	Seramik ve Refrakter	4	31	Telekomünikasyon	1
16	Dökümcülük	4	32	Tarım	1

TASARIM MERKEZLERİNİN İL BAZINDA DAĞILIMI

SIRA NO	İL	TASARIM MERKEZİ SAYISI	SIRA NO	İL	TASARIM MERKEZİ SAYISI
1	İstanbul	149	17	Kırklareli	1
2	Ankara	36	18	Mersin	1
3	Bursa	31	19	Antalya	1
4	İzmir	26	20	Konya	1
5	Kocaeli	16	21	Çanakkale	1
6	Tekirdağ	13	22	Malatya	1
7	Denizli	12	23	Kahramanmaraş	1
8	Adana	8	24	Karabük	1
9	Manisa	7	25	Hatay	1
10	Sakarya	5	26	Zonguldak	1
11	Kayseri	4	27	Sivas	1
12	Aydın	3	28	Bilecik	1
13	Eskişehir	3	29	Gaziantep	1
14	Kütahya	3			
15	Düzce	2			
16	Yalova	2			

Ar-Ge ve Tasarım Merkezi

Vergi İndirimi (Ar-Ge/Tasarım Harcamalarının Tamamı)

Sigorta Primi Desteği (İşveren hissesinin yarısı 2028 yılına kadar Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanır)

Gelir Vergisi Stopajı Teşviki

Damga Vergisi İstisnası

Gümrük Vergisi İstisnası

Desteklenecek Programlar Desteği (iki yıl süreyle brüt asgari ücret tutarı)

Yeni Makine ve Teçhizat Alımı İçin Katma Değer Vergisi İstisnası

Vergi İndirimi

Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri, proje faaliyetleri kapsamında yaptıkları harcamalarının %100'ünü Kurumlar Vergisi matrahından indirebilmektedir.

Sigorta Primi Desteği

Ar-Ge ve tasarım personeli ile destek personelinin Kanun kapsamındaki faaliyetleri karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Gelir Vergisi Stopajı Desteği

Ar-Ge, destek ve tasarım personelleri için gelir vergisi stopajı teşvik oranları

Doktora	%95
Yüksek Lisans	%90
Temel Bilimler	
Yüksek Lisans	%95
Lisans	%90
Diğer	%80

Damga Vergisi İstisnası

Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri için Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmaz.

Gümrük Vergisi İstisnası

Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilen eşya, gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan istisnadır.

Desteklenecek Programlar Desteği

Desteklenecek programlardan en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı, kamu personeli hariç olmak üzere iki yıl süreyle, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Bu destekten yararlanabilmesi için istihdam edilecek yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programlarından mezun personelin 1/3/2016 (dahil), Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programlardan mezun personelin ise 3/2/2021 (dahil) tarihinden sonra işe alınması ve ilgili işletmede ilk kez istihdam edilmesi esastır.

Yeni Makine ve Teçhizat Alımı İçin Katma Değer Vergisi İstisnası

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 13/m maddesi çerçevesinde 5746 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makine ve teçhizat alımları KDV'den istisnadır. Merkezler, KDV yönünden bağlı oldukları vergi dairesine istisna belgesi almak için başvuruda bulunabilmektedir.

Desteklenecek Programlar Desteği İşlemleri

*Ar-Ge Merkezi Belgesi alan İşletmeler Ar-Ge Merkezi personelinin %10'u kadar personel için bu destek programından faydalanabilecektir.

* Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji bölümlerine ilave olarak Biyokimya, Biyoteknoloji, Endüstriyel Tasarım, Endüstriyel Tasarım Mühendisliđi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliđi, Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümleri de destek kapsamına alınmıştır.

*İki yıl boyunca brüt asgari ücret Bakanlığımızca ödenecektir.

*Bakanlığımızca portal üzerinden yapılan başvurular değerlendirilir

*Başvuruları olumlu değerlendirilen Ar-Ge Merkezleri için ödeme işlemleri tamamlanır.

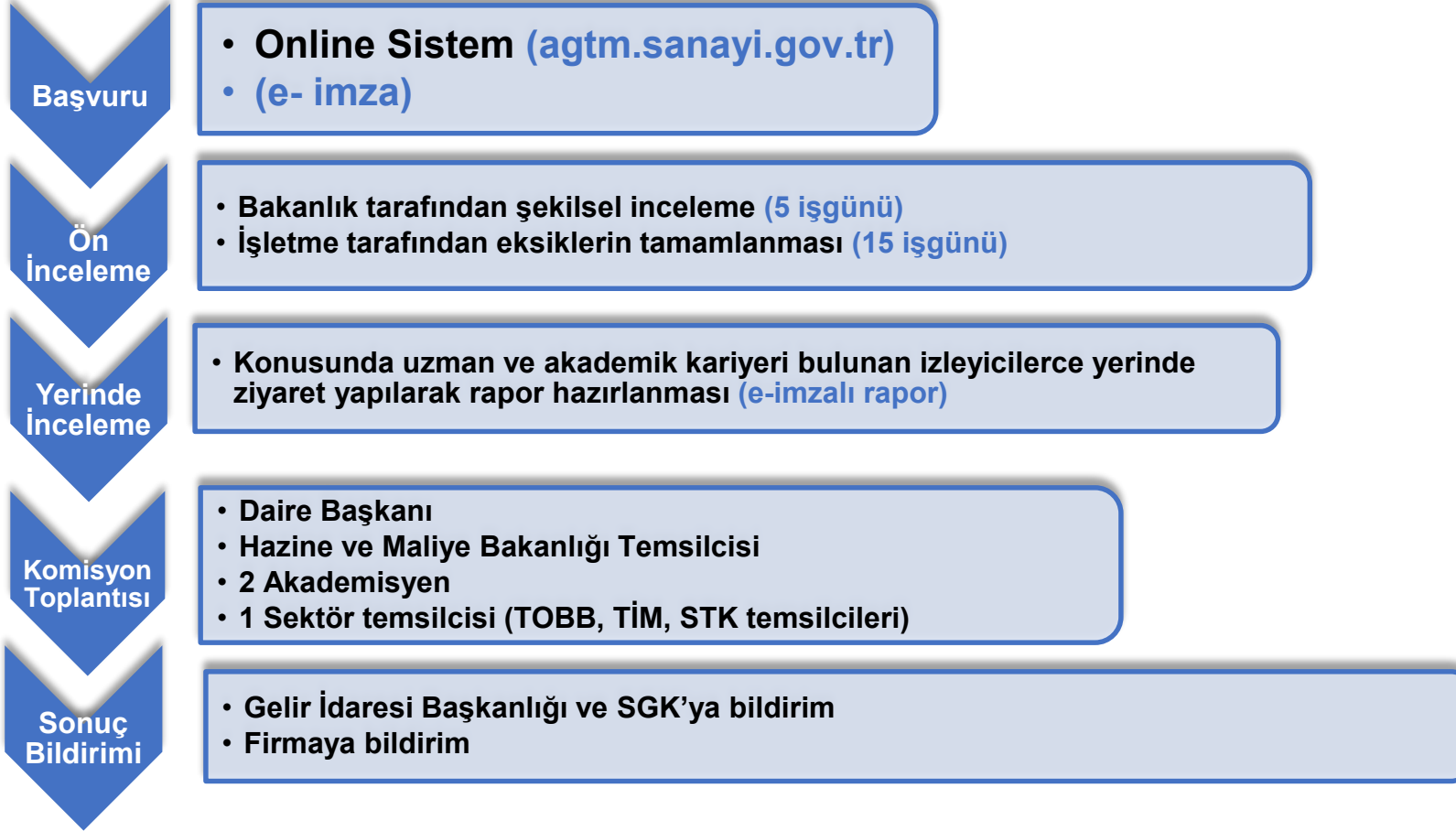
Gümrük Vergisi İstisnası İşlemleri

Ar-Ge/Tasarım Merkezi Belgesi alan işletmeler ithal edilen eşya için Gümrük Vergisi istisnasından faydalanabilir.

Ar-Ge/Tasarım Merkezi portal üzerinden ön başvuru yapar gerekli görülmesi halinde izleyici görevlendirilir.

Ön başvurusu olumlu değerlendirilen Ar-Ge/Tasarım Merkezleri Ticaret Bakanlığı Tek Pencere sistemi üzerinden başvuru yapar Bakanlık tarafından başvuru onaylanır

Ar-Ge ve Tasarım Merkezi Başvuru ve Faaliyet Denetimleri İşlem Adımları

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

Teşekkürler

    | TCSanayi

www.sanayi.gov.tr